

Anvisningar för att rekvirera statsbidrag för 2016 för kunskapssatsning i äldre- och funktionshindersområdet

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2016 fördela stimulansmedel till kommuner för att ge verksamheter inom äldre- och funktionshindersområdet bättre förutsättningar att öka kunskaperna genom olika kompetensutvecklingsinsatser. Kunskapssatsningen ska bland annat komplettera bemanningssatsningen inom äldreomsorgen samt pågående utbildningar inom LSS-området.

Bidragets storlek

Stimulansmedlen som ska fördelas efter rekvisition är totalt 178 miljoner kronor.

Vilka kan ta del av medlen?

Varje kommun får, i egenskap av huvudman för sin verksamhet och enskilda utförare som bedriver kommunal verksamhet på uppdrag av kommunen, rekvirera medel. Kommunerna ansvarar för att, inom det verksamhetsområde där kommunen avser använda stimulansmedlen, informera de enskilda utförare som bedriver kommunal verksamhet på uppdrag av kommunen och verksamheter som drivs av kommunen om möjligheten att ta del av stimulansmedlen. Kommunerna får utifrån de egna behoven och förutsättningarna avgöra hur medlen ska disponeras mellan äldre- och funktionshindersområdet.

Vad kan ni använda medlen till?

Stimulansmedlen får användas för kompetenshöjande och kompetensutvecklande insatser för baspersonal inom äldre- och funktionshindersområdet (inkl. LSS och hemsjukvård) samt handläggare inom äldre- och funktionshindersområdet som arbetar med myndighetsutövning. Med baspersonal avser regeringen kvinnor och män som arbetar direkt med målgruppen, eller inom verksamheter direkt riktade till målgrupperna. Med baspersonal avses inte administrativ personal eller ledningspersonal vars arbete främst riktar sig till annan personal.

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut medlen under år 2016 och de kan användas till och med den 31 december 2016.

Villkor för statsbidraget

Villkoren för att använda stimulansmedlen bygger på regeringens beslut om satsningen den 17 december 2015 och den 28 januari 2016 (S2015/08191/FST).

Av bilaga 1 till dessa anvisningar framgår vilka kompetenshöjande och kompetensutvecklande insatser som Socialstyrelsen rekommenderar inom ramen för kunskapssatsningen. Rekommendationerna utgår från Socialstyrelsens allmänna

råd (SOSFS 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg hos äldre, och Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:2) om kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning. Utöver kurserna som motsvarar de allmänna råden rekommenderar Socialstyrelsen för baspersonal kompetenshöjande- och kompetensutvecklande insatser inom hemsjukvård, palliativ vård och rättighetsfrågor.

För handläggare rekommenderar Socialstyrelsen kompetensutveckling inom myndighetsutövning ur ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv, kompetensutveckling avseende FN:s konventioner om rättigheter för personer med funktionsnedsättning respektive barnets rättigheter, samt stöd och handledning för oerfarna handläggare.

De kompetenshöjande och kompetensutvecklande insatserna kan exempelvis bestå av traditionell undervisning, handledd distansundervisning, validering av kunskaper eller kunskapsseminarier.

Notera att kommunerna – inom ramen för regeringens syfte med kunskapssatsningen – får avvika från Socialstyrens rekommendationer om kompetens förutsatt att avvikelserna motiveras i samband med redovisningen av medlen.

Statsbidrag för särskilda kompetenssatsningar förutsätter vanligtvis att utbildningsplatser ska upphandlas eller köpas som uppdragsutbildning, dvs. statsbidraget ska inte användas om en person har en ordinarie utbildningsplats för vilken utbildningsanordnaren redan får statsbidrag. Det handlar om att två statsbidrag inte bör finansiera samma ändamål, sk. dubbelfinansiering. Utbildningsplatser eller motsvarande tjänster inom ramen för denna kunskapssatsning bör därför upphandlas eller köpas som uppdragsutbildning. Vid uppdragsutbildning är det oftast utbildningsanordnaren som avgör behörighetskraven.

Hur får ni del av medlen?

Varje kommun får, i egenskap av huvudman för sin verksamhet och enskilda utförare som bedriver kommunal verksamhet på uppdrag av kommunen, rekvirera medel genom den blankett som Socialstyrelsen tillhandahåller. I bilagan till regeringens beslut den 28 januari 2016 anges hur mycket pengar som varje kommun maximalt kan rekvirera för 2016. Endast en rekvisition per kommun ska lämnas till Socialstyrelsen. Rekvisitionen ska ha kommit in till myndigheten senast den 15 mars 2016 och medlen utbetalas vanligtvis inom 15 arbetsdagar. Rekvisitionen ska vara undertecknad av behörig företrädare för respektive kommun

Socialstyrelsen rekommenderar att varje kommun skapar ett separat konto för stimulansmedlen för att enkelt kunna spåra alla transaktioner och underlätta redovisningen.

Kommunerna föreslås vid behov träffa överenskommelser med enskilda utförare om hanteringen och redovisningen av stimulansmedlen.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Varje kommun ska **senast den 25 januari 2017** redovisa till Socialstyrelsen hur 2016 års stimulansmedel har använts enligt ett frågeformulär som Socialstyrel-

sen avser att tillhandahålla i oktober 2016. Redovisningen kan exempelvis komma att omfatta vilka slags insatser som har genomförts, hur många som har deltagit i insatser, fördelningen mellan insatser inom äldre- respektive funktionshindersområdet och fördelningen mellan insatser för baspersonal respektive handläggare. Eventuella avvikelser från Socialstyrelsens rekommendationer om kompetens ska motiveras vid redovisningen.

Varje kommun behöver utse en kontaktperson för stimulansmedlen och underrätta Socialstyrelsen om kontaktuppgifterna ändras under satsningens gång. Om ni inte har använt hela beloppet under perioden 1 januari–31 december 2016 ska ni återbetala återstoden till Socialstyrelsen. Ni kan också bli återbetalningsskyldiga om medlen inte används i enlighet med villkoren. Återbetalningen ska ske senast den 30 september 2017. Socialstyrelsen hämtar in kontakt- och faktureringsuppgifter på rekvisitionsblanketten.

Mer information

Bevaka uppdateringar om stimulansmedlen på http://www.socialstyrelsen.se/statsbidrag.

Vid frågor om stimulansmedlen, kontakta utredaren Åsa Pettersson, tel. 075-247 33 64 eller e-post asa.pettersson@socialstyrelsen.se

Referenser

Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg hos äldre

Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:2) om kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning.